

Olympiáda odložených

Jiří Charvát

Publikováno s laskavým svolením autora.
<http://chladnouhlavu.wz.cz>

Stál jsem zpřímá. Ruce za zády. Nohy mírně od sebe. Oficiální výraz ve tváři.

Hlavní organizátor vydal signál. Shýbl jsem se a stiskl tlačítko PLAY magnetofonu ležícího na trávniku. Vzduch se rozezněl chrčivými fanfárami a z prosklených dveří domova důchodců vyrazil osmdesátiletý atlet s pochodní, aby zažehnutím olympijského ohně zahájil třetí ročník dolnolibchavské olympiády seniorů. Už během prvních kroků nám došlo, že jsme nosiče plamenů měli volit důsledněji. Entusiasmus se mu sice upřít nedal. Pohyb však ano. Stojan, který měl zapálit, byl vzdálený sotva deset metrů. Dvouminutové fanfáry zvolna dotroubily, aplaus diváků ztratil na síle, a olympionik byl teprve v půlce trasy. Zachoval jsem chladnou hlavu. STOP, REW, STOP, PLAY. Znělka začala nanovo. Po její druhé produkci už byl běžec v nadějných třech čtvrtinách anabáze. STOP, REW, STOP, PLAY... Konečně se došoural, roztřeseně pozvedl oheň z bájných hor a...

"Tímto prohlašuji dolnolibchavskou olympiádu seniorů za zahájenou!" zahlásil kvapně do mikrofonu hlavní pořadatel, načež zalehl diplomy, do nichž kmet pochodeň upustil a které vzplály namísto stojanu.

K tomu, abych doplnil organizační tým akce pořádané dobrovolnickým centrem, mě přemluvily Vlasta s Hedvikou, které s ním už několik let spolupracují. Dokonce měly jeden čas přidělen pár staříků, jimž dělaly společnost. Ale už se jim odstěhoval. Tedy alespoň jim řekli, že se odstěhoval.

Reprezentanti jednotlivých domovů důchodců slavnostně nastoupili a seřadili se do fronty na startovní čísla, která jsme jim jedno po druhém přivazovali kolem trupu. Pořadatel se zvedl z popela a začal předčítat disciplíny, v nichž se dnes bude soutěžit. Těm olympijským se podobaly jen vzdáleně:

"Hod na cíl, navlékání korálků, rozpoznávání mincí poslepu, kuželky, přehazování míče ve dvojici, chůze na sto metrů..."

To vše podbarvoval potlesk nepočetného publika, jež bylo tvořeno převážně potomky atletů, kteří sem své rodiče vlastnoručně odložili. Příbuzné si nevybíráme. Dokonce ani vlastní děti. A už vůbec ne mého strýce Vojtěcha, který se šťourá v uchu hřebíkem a vymačkává si bed'ary kombinačkama.

Protože jsem správně odhadl, že bude vedro, prozíravě jsem se už včera zapsal na fyzicky a lokomočně nenáročný dozor u disciplíny rozpoznávání mincí poslepu. Volbu Vlasty a Hedviky, které si vybraly organizaci hodů do dálky, jsem kupříkladu vůbec nechápal. Běhat ve třiceti stupních celé dopoledne starcům pro krikeťáky je jistě naplňující, ale nějak už to oželím.

Empaticky jsem oběma děvčatům zamával, a když jsem se otočil, u stolu s cedulí ROZPOZNÁVÁNÍ MINCÍ POSLEPU seděl dědula s vytahanými fialovými tepláky, flekatou pleší a číslem 47 na hrudi.

"Dobrý den," pozdravil jsem ho.

"Dobrý," zamručel.

"Jdete rozpoznávat mince?" vykouznil jsem ten nejsrdečnější úsměv, jaký byl na skladě.

Stařec jen pokrčil rameny a utřel si nos do pravého předloktí.

"Jak se jmenujete?" nahlédl jsem do startovní listiny.

Zamyslel se, pak přimhouřil oči a významně pokýval: "Tomáš Garyk Masaryk."

"Víte to jistě?" zamračil jsem se.

Našpulil rty a zavrtěl hlavou: "Ne."

Ty vole, důchodce filuta. Tak na to mám tak náladu.

Usmál jsem se. O poznání méně srdečněji. Nyní spíš jako pojišťovací agent sužovaný hemeroidy. "Víte," nasadil jsem ironický tón, "Masaryků tu letos zrovna moc nemáme. Natož Garyků. Mimochodem... je pátek. Jste asi na špatném srazu."

Vtom se mi za zády ozval nepříjemně skřehotavý a hlučný hlas: "Je to Šafařík a dělá si z Vás srandu!" Otočil jsem se a spatřil důchodkyni č. 21. Ukázala mi na startovní listině své jméno (to už jsem bohužel zapomněl) a posadila se naproti Šafaříkovi, který se začínal uculovat.

"Dobře," nadechl jsem se. "Seznámím vás s pravidly. Před každého z vás položím shluk mincí. Korunu, dvoukorunu, pětikorunu, desetikorunu a dvacetikorunu. Zavážu vám oči. Vaším úkolem je co nejrychleji je seřadit do lajny podle hodnoty. Vzestupně nebo sestupně, jak chcete."

Vzal jsem ze stolu tmavě modrý hedvábný šátek, přistoupil zezadu k soutěžící č. 21 a jal se jí zavázat oči. Vtom Šafařík vyhrkl: "Mě zavazovat nemusíte. Jsem slepej," začal kolem sebe demonstrativně máchat rukama.

Když jsem se shýbal nad jeho protihráčkou a právě dokončoval uzel, zaječela náhle ostře řezavým falzetem: "Kecá!!!" Její decibely mě zasáhly naplno. Zatmělo se mi před očima a zřetelně jsem cítil, jak mi pukl levý ušní bubínek. Zhruba dvacet sekund jsem neslyšel vůbec nic. (Jindy by mě to znervóznilo, ovšem v téhle společnosti to bylo docela osvěžující.) Ještě v absolutním tichu jsem zkontroloval, jestli mi nepraskl displej u stopek, a zavázal jsem i Šafaříka. Ten okamžitě začal radit mince.

"Moment. Moment. Já Vás odstartuju," zarazil jsem ho.

"To klidně můžeš," ignoroval mě a pokračoval.

"Musíte počkat, až odstartuju!"

"Tak hele," obořil se na mě, "já sundával fašouny z oblohy čtyřicet let před tím, než ty ses poprvé pokadil," nasměroval významně svou zavázanou hlavu směrem, kterým mě tušil.

"To Vám moc přeju," pogrataloval jsem mu, "přesto bych ocenil, kdybyste počkal, až Vás odstartuju."

"Neposlouchejte ho, mladej pane," začala kvičet babizna 21, "on se zase posrává teď."

"Jo?" ohradil se Šafařík. "A komu teda tenhle týden už třikrát měnili prostěradlo?"

"Vylila se mi tam polívka!" rozeřvala se stařena.

Šafařík se ušklíbl: "To jistě."

"To je určitě krásná historka," promnul jsem si zpocené spánky, "ale dopovíte mi to potom, ano?"

Dvacet jednička začala kopat čtyřicet sedmičku do holeně.

Odložil jsem rezignovaně stopky, ponechal oba soutěžící v hedvábné temnotě a vydal se za hlavním pořadatelem. Ten právě před pojízdným stánkem s klobásami, který sem zavítal speciálně pro tuto příležitost, nadepisoval novou sadu diplomů.

Přisedl jsem k němu, a aniž bych ho pustil ke slovu, vylil jsem mu srdce do tácku s libereckým parkem: "Tyhle lidi jsou horší než malí haranti! Mám dojem, že nejsem v domově důchodců, ale v nějakém nápravném zařízení! Zrovna se mi tam mlátěj dva olympionici, kvůli tomu, kdo z nich toho víc pokadí!"

Aniž by ze mě pořadatel spustil zrak, odsunul tácek s klobásou ze svého zorného pole a nasucho polkl.

"Nemáte tu nějakou disciplínu, při který jsou krotčejší?" sepnul jsem ruce. "Třeba kdo vydrží dýl bez zubní protézy? Nebo bez... kardiostimulátoru?"

"Chcete dohlížet u jiné disciplíny?"

"Ano!"

"A proč?"

Najednou mi někdo zaklepal na rameno. Otočil jsem se. Stála tam jednadvacítka a ukazovala směrem ke stánku. Ve frontě stál Šafařík. "Vzal Vám peníze, mladej pane!"

"Vidíte?" rozmáchl jsem se. "Soutěžící právě zeizil olympijské náčiní a kupuje si za něj buřtu!"

Pořadatel pokrčil rameny: "Disciplíny jste si ale rozebrali už včera. Leda by se s Váma někdo vyměnil."

...

"Vlasto, prosím tě, můžu místo tebe na hod do dálky?"

Následující tři hodiny jsem strávil běháním pro kriketáky. Moc mi to vyhovovalo. S atlety jsem prakticky nepřišel do kontaktu. Jen jsem hlásil Hedvice hozené vzdálenosti a kutálel jí míčky nazpátek.

V půl druhé už se klání chýlilo ke konci, když na příjezdové cestě zastavil bleděmodrý renault a vystoupila z něho drobná brunetka v kostýmku téže barvy, s hezkýma nohama a o něco méně hezkým synem po své pravici, asi pětiletým.

Minula mě a zamířila přímo k Šafaříkovi, který zůstal stát jako přibitý uprostřed nedaleké improvizované kuželkové dráhy. Došla až k němu.

"Ahoj," objala ho a dala mu pusu. Všimla si, že má na krku jednu moduritovou medaili. Druhé místo v chůzi na sto metrů. "Tys něco vyhrál! Seš šikovnej."

Trochu se usmál.

"Omlouvám se," pokračovala brunetka. "Jsem tu jenom na skok. Mám důležitou..."

Zdvihl dlaň, aby nic nevysvětlovala, a ustaraně se podrbal na tváři, kam ho políbila.

Byla v rozpacích. Očividně jí setkání nebylo ani z půlky tak příjemné, jak se snažila předstírat. Obrátila se k blondátému klučinovi v kšiltovce, který zůstal asi o dva kroky pozadu: "Patriku, dej dědovi pusu."

Šafařík si kleknul na bobek a mírně rozpažil. Chlapec místo toho, aby mu vyšel vstříc, udělal ještě krok nazpět, namířil na svého dědu jakéhosi plastického superhrdinu, s jehož břišními svaly by se daly šrotovat plechovky, a našpulenými rty imitoval zvuky střelné zbraně: "Džž! Džž! Mrtvej!"

Zamyslel jsem se. Co až budu mít děti já? Nejdřív to bude řvát a kadit, pak to bude chtít koupit kdejakou blbinu, nechá se to tetovat a nakonec mě i s mou životní partnerkou šoupne sem a bude se jednou ročně jezdit dívat, kolik máma a táta navléknou za minutu korálků.

Žena nasadila omluvný, snad až lítostivý obličej, který jí vůbec neslušel. "Měj se," špitla. Chytla syna za ruku a za klapotu bleděmodrých podpatků oba zmizeli.

Šafařík pomalu vstal a podrbal se na pleši. Chvilí tam jen tak stál.

Já taky. Pak jsem k němu přistoupil a poklepal na číslo 47 na jeho hřbetu. Otočil se.

"Nazdar," žmoulal jsem nervózně v rukou kriketový míček. "Povězte mi něco... o těch sestřelenejch Němcích."

Koukl na mě, promnul si oko a zavrtěl hlavou: "Já jsem kecal."

"To je jedno. Tak já tomu nebudu věřit."